

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 140.

41de Møde.

[Lørdagen den 23de Marts.

(Fortf.)

Wilfens (fortsat): Ja, det kan vistnok ikke nægtes, at, naar Rettigheden til at tage Former af Thorvaldsens Værker blev fuldkommen fri, saa vilde der stundom liste sig en maadelig Afstøbning ud i Verden blandt de gode, men ikke at tale om, at ogsaa noget Lignende dog allerede nu turde finde Sted, saa maae vi vel erindre, at en maadelig Afstøbning altid vil staae høit over det bedste Exemplar af en maadelig Copie eller hvilketsomhelst andet maadeligt Kunstværk, og jo mere vi lægge Vaand paa Afstøbningerne, des mere arbeide vi til Fordeel for Copierne, den indbyrdes Concurrence imellem begge. Vil man nu just ikke troe i nærværende Tilfælde, som jeg, paa Virkningen af den frie Concurrence, jeg vil just ikke paastaae med Hensyn til Værdien af Frembringelsen, men dog ganske sikkert med Hensyn til Prisen paa dem, saa forekommer dog saameget mig klart, at jo flere Udsalgsteder der komme, desmere ville Afstøbningerne udbrede sig, og ad den Vej vil altsaa ogsaa den frie Concurrence virke til en langt større Udbredelse af de paagjældende Kunstværker.

Naar ellers en Billedhugger ønsker den lovbestemte Eneret til at tage Afstøbninger af sine egne Værker, da er det billigt, at han faaer den, og jeg vilde ønske, at han kunde faae den paa en endnu længere Tid. Saadant vil jeg ingenlunde kalde Monopol, og jeg betjener mig heller ingenlunde for mit Bedkommende og jeg har heller ikke betjent mig af dette Navn med Hensyn til det Foreslaaede; men jeg mener, at naar Staten saaledes af Retfærdigheds Hensyn giver en Kunstner den Eneret, han ansøger, saa er dette forsaavidt forbundet med et Offer fra Samfundets Side,

som Samfundet vilde staae sig bedst ved, dersom Kunstneren vilde renoncere derpaa. I nærværende Tilfælde er der slet ikke Spørgsmaal om, at gaae Kunstneren eller hans Arvinger for nær, der er Spørgsmaal om at sørge for, at hans Værker, som nu ere national Eiendom, kunne komme til at virke saa frit som muligt og saa vidt som muligt til Kunstfandsens Udbredelse. Museet har allerede i 10 Aar været forsynet med denne Eneret, ikke til Gavn for det selv, men efter min fulde Overbeviisning til stor Skade for Udbredelsen af Thorvaldsens Kunstværker, og jeg kan derfor ikke andet end lægge Forsamlingen paa Hjerte, at den modsætter sig en Lov som denne; af ingen anden Grund end den, at den vil stride mod sin Hensigt.

Formanden: Jeg skal nu give Ordet til den ærede Forslagsstiller (Frølund), som ønsker at gjøre en Erklæring i Anledning af sit Forslag.

Frølund: Ja, det er ganske simpelt den, at jeg tager mit Forslag tilbage.

Ingen erklærede paa Formandens derom gjorte Forespørgsel at ville optage Forslaget, hvorefter Formanden gav Ordet til:

Grundtvig: En høitæret Minister har paa det Allerklarreste udvirket, at dersom det, der forlanges fra Thorvaldsens Museum, er, som han troer, aldeles intet Monopol, og dersom, hvad han ogsaa forudsætter, Thorvaldsens Arbejder og Thorvaldsens Esternale vil være bedst tjent med at Museet beholder sin Eneret, at da er der ikke mindste Grund til at modsætte os et saadant Forslag, og deri er jeg enig med den høitærede Minister; men derimod kan jeg slet ikke være enig med ham i nogen af de Forudsætninger, hvorpaa denne Slutning hviler, thi naar han erindrer, at det er urigtigt, og at det er en Misbrug af Ordet, naar man vil kalde det, hvorom her er Tale, et Monopol, da er det jo Noget, som man godt kan paastaae om ethvert fremmed Ord som ikke